

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun
nedelj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge** de-
žele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (insetate) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 292.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 22. decembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Današnje gospodarske razmere na Hrvaškem.

(Iz predavanja g. Milana Krešiča, taj-
nika trg. obrtne zbornice, na obrtniškem
sestanku v Varaždinu dne 12. dec. 1909.)

Glavni vzrok današnje gospodar-
ske stagnacije na Hrvaškem je treba
iskati v gospodarskem malodušju, ne-
zanimanju, ki se je zlasti pokazalo ob
sklepanju nagodbe z Avstro-Ogrsko, ko
so bila vsa hrvaška gospodarska vpra-
šanja izročena Ogrski. Potreba je sedaj
najprej zadušiti to malodušje, ki se
sicer rado pojavlja pri gospodarsko
tlačenih narodih. Treba je ljudstvu
predočiti izobilje in izdatnost naših
gospodarskih virov, s katerimi pa mi
dandanes ne razpolagamo samostalno.
Treba je naš svet opozoriti na njegova
dušna in telesna svojstva, ki ga uspo-
sabljuje za dosego največjega mate-
rijelnega blagostanja. A treba mu tudi
povedati, da je že zadnji trenutek za
jako in silno delo v omenjenem pravcu.

Prva in glavna naša naloga pa je,
da si vzgojimo dovoljno število ljudi,
kateri bodo znali spraviti naše gospo-
darsko gibanje v pravi tir. Moramo pa
si jih šele odgojiti, kajti danes nima
hrvaški narod dovolj takih ljudi v
svoji sredi. Sedanja, največ humani-
stična vzgoja je slabo usposobila hr-
vaški naraščaj za delo na realnem, go-
spodarskem polju. Naše srednje in
visoke šole so vzgajale doslej hrvaško
mladino za duhovnike, odvetnike in
uradnike, kajti drugih strokovnih šol,
izvzemši vojaške, nismo imeli do naj-
novejših časov. Šele nekaj desetletij
imamo malo število srednjih šol real-
nega pravca — a visokih šol na pr-
tehnike še do danes nimamo. Trgovske
šole imamo šele kratek čas, a še teh
ne v samostojni obliki temveč samo
priklopljene k drugim srednješolskim
zavodom. — Obrtniške strokovne šole
imamo tudi šele dvoje desetletij. Višje
poljedelske šole nimamo, komaj da se
je ustanovila gozdarska akademija v
Zagrebu. O zavodih, na katerih bi se
vzgajali rudarji, elektrotehnik, stroje-
vodje itd. ni niti govora in tako mo-
ramo vsa taka mesta izpolniti s tujci.
To naše inferiorno stanje nas tlači
v silno odvisnost tuje inteligence. Kaj
se to pravi, čutimo najbolje pri naših
industrijskih podjetjih, ki vsled te od-
visnosti kažejo večinoma slab razvoj.
Tujci nam dajo, naravno, na razpolago
slab material, ki bi naj potem začel
uspešno tekmovali z izvežbanimi in
izkušenimi silami inozemstva! Iste po-
jave opažamo v mali obrti. Ta se ne
more boriti vsled pomanjkanja stro-
kovne naobrazbe proti veliki konku-
renci tujih podjetij, a tudi tistega pro-
stora, katerega drugod še mala obrt
zavzema vsled svoje strokovne izvež-
banosti in dovršenosti, ne bodo mogli
naši mali obrtniki držati.

Razmere v trgovskem svetu so še
mnogo slabše. Tam imamo hrvaški
element zelo zelo slabo zastopan. Dočim
moremo brez premišljevanja trditi, da
mala obrt pri nas v hrvaških rokah,

opazujemo v trgovini, da so se lotili
Hrvatje le trgovine na drobno, dočim
imajo veletrgovine z malimi izjemami
v rokah tujci. Vse to je dokaz naše
sramotne manjvrednosti, naše enostran-
ske vzgoje. To ima tudi še drugo slabo
posledico, namreč da imamo le malo
skupino popolnoma neodvisnih ljudi,
katerim bi njihove gnotne razmere
dopuščale, da bi se posvetili javnemu
delovanju tako kakor jim kaže srce in
nehlinjeno rodoljubje.

Vse te žalostne razmere ne zahte-
vajo samo, da jim posvetimo vso po-
zornost, temveč zahtevajo tudi nujno
leka in odpomoči. Naša dolžnost je, da
ozdravimo v tem oziru naše nenor-
malne razmere, kajti drugače ne pro-
pademo samo gospodarski, temveč tudi
politično. Kako in zakaj, tega mi ni
treba razlagati. Mi rabimo v prvi vrsti
več strokovnih šol, da izpolnimo obsto-
ječe vrzeli in si vzgojimo lastni na-
raščaj. Ne rečem s tem, da bi se ne
smela mladina več posvečevati tako-
zvanim liberalnim poklicem, profesor-
stvu, uradništvu, svečeništvu, ali naj-
večji del svoje mladine si
moramo vzgojiti za pridob-
ninske poklice poljedelstva,
obrti in trgovine. Dokler si glede
odgoje naše mladine ne ustanovi pra-
vilno ravnanje, bomo vedno trpeli
na preobilju onih, ki so dovršili huma-
nistične šole, a na pomanjkanju do
naših strokovnjakov za poljedelstvo,
obrt in trgovino.

Mnogokaj v teh izvajanjih se lahko
s pridom sliši — četudi že po stotič —
na Slovenskem. Kajti tudi mi nismo v
tem oziru dalje ko Hrvati.

Politična kronika.

a **Zakon o spremembi poslovnika.**
„Čas“ piše: V dvanajstih urah se je
zgodilo, kar bi se v normalnih raz-
merah ne izvršilo v 12 mesecih. Čisto
po avstrijski navadi. Ako celo zadevo
trezno premislimo, smo si takoj v svesti,
da je za Avstrijo v zgodovini njene
ustavnosti napočila nova doba. Kar je
bilo začeto s splošno in enako volilno
pravico, to je organično dovršeno z
zasiguranjem mirnejšega delovanja v
državni zbornici. Za Nemce pomenja
noč 18. dec. nedvomno konec dolgo-
letnega evangelija, da mora biti
avstrijska državna polovica
vladana od Nemcev. Njihovo
gospodarstvo se je številno
uničilo z uvedbo splošne in
enake volilne pravice, idejno
pa v noči od 18. do 19. dec.
Nemcem se je odkazala sedaj uloga.
katera jim v državi gre. Slovani so
postali enakopraven politični činitelj.
zato jim gre tudi pariteta v kabinetu.
Vse to pa služi za ozdravljenje države.

a **Včerajšnja seja državnega zbora**
se je že vršila po določbah novega
poslovnika. Napravilo se je izvanredno
veliko: izvršilo se je prvo čitanje po-
blastilnega zakona, kateri je šel takoj
po seji zbornice v gospodarski odsek
in njim zakon o podpori za živinoreje
ter zakon o organizaciji in podpori

osrednje vnovčevalnice za živino. Na-
dalje se je izvršilo drugo čitanje 8
zakonov, med njim zakon glede trgov-
skih sotrudnikov, zakon glede delav-
nika pri obrtnikih, zakon o zavarovanju
stavbinskih delavcev, pri katerem se
je določilo, da se imajo stalno zava-
rovati proti nezgodam samo tisti de-
lavci in uslužbenci, ki se vedno ukvar-
jajo s stavbinskimi deli; oni, ki so le
mimogrede pri stavbah v delu, se imajo
samo za čas dela zavarovati. Odobrilo
se je nadalje zvišanje hišnonajemnin-
skega davka v Trstu (poročevalec dr.
Ploj), posojilo za mesto Lvov, dalm.
obč. posojilo in posojilo dežele buko-
vinske. V debati o pooblastilnem za-
konu je zagovarjal Nemec Günther
industrijo, a je moral slišati marsika-
tero resnično o izkoriščanju, ki ga
danes tira industrija zlasti glede siro-
mašnejših slojev. Češki agrarci so se
izjavili proti pooblastilnem zakonu.
Ako bodeta danes rešena proračun in
pooblastilni zakon, bo morda drž.
zbor že danes odgoden do 8.
februarja. Vršijo se pa še poga-
janja z agrarci glede pooblastilnega
zakona. Agrarci hočejo na vsak način
če že ne drugega pa vsaj doseči zvi-
šanje drž. podpore za osrednjo vnov-
čevalnico za živino. Ako se pogajanja
zavlečejo, bo morda še jutri seja. V
pauzi do 8. februarja se bode pa vršila
kravja kupčija glede preosnove vlade.
— Gosposka zbornica je že odobrila
začasni proračun. Govori se, da je med
24 kandidati za gosposko zbornico 8
Čehov. Slovenca pa nobenega!

a **Iz odsekov.** Draginjski odsek je
imel včeraj sejo, v kateri se je pričela
generalna debata o draginjskem vpra-
šanju. Debata se danes nadaljuje. —
Iz pondeljkeve seje prorač. odseka je
še dostaviti izjavo Bilinjskega glede
Südmarkine loterije. To je dovolil že
njegov prednik ravno tako kakor je
bila dovoljena češki Šolski Matici. Ali
z drugimi besedami: Zakaj pa
je ne priredite tudi Slovenci?
Dr. Kramář je odgovoril na Bienethove
polovičarske obljube glede preosnove
ministerstva, ki se morda izvrši ja-
nuarja, da Slovani vstrajajo na
zahtevi po pariteti v vladi,
izvzemši predsedstvo in deželno brambo.
Smešno se bori graška „Tagespost“
proti temu rekoč, da se morajo v kron-
ski svet sprejeti le zmožni možje —
in to govori za nemško večino v mi-
nisterstvu!

d **Preobrat v parlamentu.** Na
naslov nemških naprednjakov, kateri
sedaj strašno tožijo po možnosti ob-
strukcije in groze celo z znanim nem-
škim „furrorjem“, ako bi se v drž.
zboru kaj delalo proti Nemcem (ali nič
ne zaupajo 220 nemškim poslancem?),
piše graški „Volksblatt“: „Odpor in
bridka jeza, katero opažamo sedaj v
taboru nemških naprednjakov, je, zdi
se nam, posledica razočaranja onih
krogov, ki ne rabijo delazmožnega
parlamenta. Danes v Avstriji ni mo-
goča več niti ponemčujoča, niti poslo-
vanjujoča vlada, ker se je na eni
strani Slovanstvo povzdig-

nilo na tako visoko stopin-
j kulturnega in političnega
razvoja, da se ga ne da potla-
čiti, na drugi strani pa je postalo
nemštvo, ki je nekdanje vezalo narode
v naši državi in jo vzdrževalo, ko-
nečno samo stranka in bojna
organizacija — glej razvoj kršč.
socijalcev! — tako, da si nikdo ne
upa proti Nemcem vladati.“ — Na
protinemško vlado itak nikdo ne misli,
temveč samo na nestrankarsko in pra-
vično vsem narodom. V ostalem pa je
priporočati kršč. socijalcem, naj se
spomnijo svojih besed v štajerskem
deželnem zboru!

Drobne politične novice.

Deželni zbori. Ako boče drž.
zbor pred Božičem dovršil svojo na-
logo, bodo sklicani goriški deželni zbor
27. dec., **štajerski** in kranjski pa
dne 28. dec.

V ogrskem državnem zboru
pride danes na razpravo psedlog, da
naj 21 članski odsek redigira posebno
adreso na cesarja za ustanovitev sa-
mostojne banke 1. jan. l. 1911. — O
novi vladi se še ne ve ničesar goto-
vega. Kaže se, da pridejo na krmilo
Justhovci.

Napadel je rumunskega mini-
sterskega predsednika Bratianuja de-
lavec pred njegovo hišo in trikrat
ustrelil nanj. Bratianu je lahko ranjen,
storilca so zaprli.

Iz Nikarague poroča neka
brzojavka, da so uporniki pobili Ze-
layeve čete in ga popolnoma obkolili.

Črnogorsko posojilo 6 mi-
lijonov za Nikolovo petdesetletnico se
je popolnoma ponesrečilo. Disagio je
tako velik, da dobi Črna gora komaj
80% posojila.

Vsled vznemirljivih poro-
čil iz daljnega Vzhoda pomno-
žuje Rusija svojo tamkajšnjo armado.
Doslej je zbranih tam 250 tisoč ruskih
vojakov.

Hrvatski sabor — ne bo
razpuščen? Včerajšnji „Pokret“
javlja, da baron Rauch od cesarja ni
dobil dovoljenja za razpust hrv. sabora.
Čuje se, da je dobil Rauch migljaj, da
mu je odklenkalo.

Dnevna kronika.

v **Cene tiskarskih del** se s 1. jan.
1910 zvišajo po celi Avstriji za 5%
vsled zvišanja plač tiskarjev. Tako je
sklenila državna zveza avstrijskih ti-
skarjev.

v **Proces proti Friedjungu.** Pri raz-
pravi v pondeljek je dobil Friedjung
zadnji odločilni udarec. Strokovnjaki,
ki jih je določilo sodišče, so izrekli, da
so dokumenti — falzifikati.

Pripomnimo takaj, — da je grof
Aehrenthal v soboto popoldne tri ure
potem ko je Spalajković podal svojo
izpovedbo, posetil tega moža v njego-
vem hotelu na Danaju.

Spalajković je indirektno izjavil,
da srbska vlada upa priti na sled fal-
zifikatorjem, ki jih pa ni iskati v Bel-
gradu. Beligradska „Politika“ pa od-
krito vali krivdo na — Raucha. In to
bo tudi — najbrž resnica. Dejstvo je,
da je izpovedba strokovnjakov nara-

vnost konsternirala Raucha in njegovo družbo.

Evo poročila: Čita se pisma dr. Gavrilu iz Sarajeva, ki izjavlja, da s Spalajkovičem, ko je ta bil v Sarajevu, ni nikoli politično občeval. Zasliši se Hadži Rista Damjanović, predsednik upravnega odbora srbske tiskarne v Sarajevu, ki izjavlja, da je laž, da bi bili Srbi dobili kedaj 15.000 K za občinske volitve v Sarajevu.

Veliko senzacijo je vzbudilo zaslišanje bivšega hrvatskega bana grofa dr. Teodora Pejačevića, ki je svoj čas kot ban na povelje od zgoraj izdal okrožnico, v kateri se govori o velikosrbski propagandi na Hrvatskem. Že svoj čas je v saboru dal izjavo, da so preiskave dokazale, da je bila okrožnica brezpredmetna in da se ni dognalo za nobenega člana koalicije nič sumljivega. Izjavlja, da ni nikdar opazil, tudi ne pozneje, ko je kot poslanec se pridružil koaliciji, da bi bil kdokoli od koalicije imel zveze s srbsko vlado ali dobival od nje denar.

V popoldanski razpravi so izpovedali strokovnjaki dr. Rešetar, dr. Übersberger in dr. Kraus glede pristnosti dokumentov. Dr. Rešetar je čital obširno strokovnjaško mnenje osebito glede Spalajkovičevega „izvještaja“ in je dokazal, da tega ni mogel pisati Srb, ampak nekdo, ki ni več niti srbske stilistike niti slovnice. Prepričal se je pa, da Spalajkovič izborni govori srbski. Dokazuje, da v dokumentih kar mrgoli germanizmov in izrazov, ki se jih v Srbiji nikdar ne rabi.

Friedjung je že obupal. Zato izjavlja, da, ako se vara, se vara tako, kakor se pač človek more varati. Njegovo subjektivno mnenje pa ostane, da so dokumenti pravi.

Dr. Harpner mu pripomni, da njemu ne zadostuje subjektivno mnenje, ampak želi videti originala.

Na predlog zagovornikov se še zaslišijo dubrovniški načelnik dr. Pero Čingrija, grof Kulmer in dr. Popović.

Dr. Čingrija izjavlja, da Supilo ni bil prisoten pri konferenci pri Kačanskem, kakor je to trdil Chlumecky. — Slika Supila kot skromnega, delavnega časnika. Ne veruje, da je Chlumecky dal Supilu denar.

Čita se brzojav Kačanskega, da Supilo ni bil nikdar pri njem v političnih zadevah in da mu on ni nikdar niti ponujal ni dal denarja. Tudi to je pod prisego trdil Chlumecky.

Grof Kulmer, tudi član koalicije, izjavlja, da v njej ni nikdar opazil niti sence keke želje zblizanja s Srbijo.

Friedjung se umika.

Senzacija včerajšnjega dne je bila, da je Friedjung ponudil tožiteljem — poravnavo, uvidevši, da je izgubljen.

Včeraj dopoldne so se vršila pogajanja, zato se je razprava odložila. Ker pa Friedjung ni hotel dati brezpogojne častne izjave, se je pogajanje zaključilo in se je popoldne seja nadaljevala.

Prečitala se je brzojavka šefa političnega oddelka srbskega ministerstva vnanih zadev Dragomira Štefanovića, v kateri izjavlja, da ni nikdar niti službeno niti privatno dopisoval „Slovenskim Jugom“ in da torej ni niti pisal niti podpisal akta, ki govori o 6000 dinarjih za Supila in se nahaja med dokumenti.

Včerajšnji listi tudi že vedo povedati, da so na sledu ponarejalcu dokumentov.

Dr. Friedjungova stavba se je razblinila v zračni grad.

v Balkansko socijalistično konferenco sklicnjeta srbska in bolgarska socijalno-demokratska organizacija na 7., 8. in 9. januarja 1910 (pravoslavni Božič) v Beligrad. Na dnevnem redu je: „balkansko vprašanje in socijalna demokracija“.

v Pravda proti Borowski, oni študentki, ki je najbrže umorila odvetnika dr. Lewickega v Krakovem, se začne 12. januarja. Izbrani so že porotniki in njen zagovornik je dr. Markovski.

z „Narodni Listy“ in „Den“ se imajo strniti v eno podjetje. Društvo, ki ima „N. L.“ bo časnik prodalo in v novi konzorcij stopijo baje poslanci Kramář, Bodlík in Čech. Starejše urednike „N. L.“ bodo upokojili.

z Moralna zmaga hrvatsko-srbske koalicije pred sodiščem na Dunaju, katera je danes že gotova stvar, je zanesla navdušenje za koalicijo po celi

Hrvatski. Iz vseh strani prihajajo navdušeni pozdravi vrlim junakom. Visoki krogi, Aehrenthal jim na čelu, so mislili zadati smrtni udarec slogi Srbov in Hrvatov, koaliciji, ali vsaj nekaterim članom koalicije. A danes je že dejstvo, da izhaja koalicija iz tega neenakega boja silnejša kakor kedaj poprej.

z O nadporočniku Hofrichterju. V oficirjevem stanovanju v Lincu je stotnik - auditor Kunc odredil novo preiskavo. Gre se za okrivljenčeve korespondenco in vsebino njegove biblioteke. Iščejo tudi civilno obleko, ki jo je baje često nosil. Nekemu časnikarju je dejal Kunc začudeno, da je to edini slučaj v kriminalistiki, da posega tisek že pred dovršitvijo preiskave v pravdo. Možno je, je dostavil, da še bo imelo to kake posledice.

z Komponist Dellinger baje ni blazen, pač pa je njegovo živčevje radi preobilnega dela popolnoma uničeno. Tako trdi njegov sin v nekem pismu in dostavlja, da je oče v zdravilišču v Radebeulu in da mu že boljše gre.

Štajerske novice.

d Kdo je sprožil idejo za spremembo poslovnika? Slovenske klerikalce je zelo razburilo dejstvo, da so slovenski napredni listi konstatirali, da ideja po spremembi poslovnika ni niti vzrastla na slov. klerikalnem zelniku niti se ni predlog v Krekovi obliki sprejel temveč v Kramarjevi. Verjamemo, da ni prijetno, ako se je slovenski klerikalni sraki tako nemilo izpulilo ukradenemu perje. Očitajo v včerajšnjem „Slovenecu“ naprednjakom zaradi tega „foušijo in budalost“. Ker v isti notici (Janezek se je oglasil) zatrjujejo svoje zvesto prijateljstvo in ozke stike s češkimi agrarci, ne bodo gotovo imeli kaj reči, ako jim citiramo sledeči odstavek iz „Venkova“: „Pozorni čitatelj „Venkova“ ve dobro, da je že meseca listopada pisal tu agrarni poslanec Udržal o takem predlogu in da je tedaj on pravi ustvaritelj te protiostručne poteze.“ List ne zanika, da bi te ideje pozneje ne sprožil v Slov. jednoti dr. Kramar. Samo — o dr. Kreku in slov. klerikalcih ni govora. Škoda za slavo in lepo perje, kajne, klerikalne srake? Z ozirom na to vam vaše nekrščansko psovanje mirno odpustimo!

d Nemška kultura. Med zadnjo predstavo v mariborskem Narodnem domu so sinovi in posinovljenci onega naroda, ki nosi vedno v ustih svojo vzvišeno kulturo, strgali pri glavnem vходу lepake in pomazali steno z barvo in črnilom. „Marburger Zeitung“ s panom Janom naj pozove mariborske nestrpnosti, da nas naj Slovence pri naših prireditvah, na naši posesti puste pri miru, kakor mi nje pustimo, drugače moramo misliti, da je to narod tolovajev, ki hodi razgrajati in delati škodo tuji lasti. Če Slovenci ne črtijo nemškega gledališča in ga celo posečajo, dasi ne nudi nič kaj posebnega, zakaj potem črte Nemci naše gledališče? Ali jih to tako peče, da uspeva slovensko gledališče, dočim se nemško maja in da je društvo izjavilo, da ga že prihodnje leto ne bo moglo več vzdrževati? Mi gotovo nismo tega krivi. Za zausnice več Slovenci ne poljubljajo tistih rok, ki jih tepejo, če pa so še taki Slovenci med nami, pa je žalostno in sramotno. Naše gledališče procveta, če vaše ne, kaj to nas briga. Pustite nas pri miru.

o Smolo ima baron, oprostite, samo pl. Jabornegg tudi s svojimi uslužbenci. — Na mesto odstavljene mestnega vrtnarja Dirnbergerja je postavil v mestnem vrtu za vrtnarja nekoga češkega „Nemca“ Bohatega. Ta je v gostilnah pri kroni, Špegliču in črnem orlu pridno hajlal, kar velja v Celju za spričevalo poštenosti in zmožnosti, naredil cel kup dolgov in jo popihal.

o Češki kupci za živino zelo radi zahajajo v celjski Nemški dom. Deloma iz nemarnosti, deloma ker ne poznajo mesta. Saj sluga od črnega vola tudi samo nemški vpije ime svojega hotela na kolodvoru! — Predvčerajšnjim so hoteli nemški živinski kupci dati malo zaslužka Nemškemu domu. Povabili so vse kmete, kateri so jim prodali na Teharjih živino, v Nemški dom, da bi jim tam izplačali in jih seveda primorali, da tam pijejo. A kmetje so se dogovorili in po sprejemu denarja odšli ne da bi pustili v nemškonacionalni gostilni en sam knof. Pravijo, da se tudi Reberšek silno jezi, da mu nemški bratje odganjajo z izplačevanjem v Nemškem domu goste.

d Danes zvečer gledališka vaja za Rokovnjače. Vsi, ki so prevzeli vloge, naj pridejo točno ob 8. uri na oder (velika dvorana). Ob enem se vrši v mali dvorani pevška vaja za Rokovnjače. Gg. pevke in pevci se uljudno prosijo, da se vaje zanesljivo udeležijo.

d Celjski Sokol je sklenil v svoji včerajšnji odborovi seji, da se priredi v Sokolskem domu Silvestrov večer z godbo, srečolovom, petjem in skupinami. Občni zbor se vrši v torek 4. prosinca 1900. Namenjen bo v prvi vrsti razgovoru o vseslovenskem sokolskem zletu v Celju. Na pustno nedeljo, dne 6. svečana 1910 se vrši v celjskem Narodnem domu velika sokolska maškerada, na pustni torek pa bo v Sokolskem domu plesni venček. Vsem prireditvam delavnega društva je želeli prav mnogo uspehov, osebito na njegovem delovanju v okolici! Na zdar!

d Predavanje g. dr. Schwaba o nedostatkih človeških čutil je moralo včeraj izostati, ker je g. predavatelj nekoliko zbolel. To predavanje se vrši pozneje. Začetkom prosinca prihodnjega leta bo predaval gosp. prof. dr. Ilešič iz Ljubljane o dr. Štefanu Kočvarju. Na to predavanje opozarjamo že danes. Nadalje so obljubljena predavanja: dr. Koderman: o narodni avtonomiji; dr. Kalan: o reformi kazenskega prava; g. dr. Josip Sernek, starosta celjskih Slovencev, pa nam je obljubil, da bo predaval o politični zgodovini štajerskih, osebito celjskih Slovencev, pred vsem iz svojih osebnih izkušenj. To predavanje bo gotovo zanimalo vsakogar!

Zveza narodnih društev.

o Nevarnost povodnj v Celju. Včeraj popoldne je naraščala Savinja in njeni pritoki tako naglo, da se je že bilo bati težke nesreče. Koprivnica je tako narastla, da je poplavlila ves vrt pri takozvanem mestnem Šinderhausu, kjer je voda vdrla tudi v sobe; na Dolgem polju je nastopila v globlje ležečih kletih nad pol metra visoko. Most in okolica pri Voglajni sta bila pod vodo. Savinja je včeraj s Sušico silno prizadevala prebivalcem na Otoku Otroci Kellerjevega vrtnarja niso mogli niti domu. Tako hude nevarnosti za povodenj že 10 let ni bilo v Celju. — Proti večeru je začela voda padati. Škoda po mestnem vrtu, ki je bil čisto poplavljen, po vrtih ob levem bregu Savinje in kletih je precejšnja. Ob tej priliki se je znova pokazalo, kako potrebna bi bila regulacija Savinje pri Celju. Pa naš župan misli samo na baronstvo, celjski poslanci in mestni svet pa na ohranitev svojega zarjavelega nemštva tako da za druge koristne stvari ne preostaja čisto nič časa.

o Ples podčastnikov 87. pešpolka, torej samih Slovencev, se namerava vršiti 8. januarja v — Nemškem domu. Nekateri podčastniki, ki so si ohranili narodni ponos in čut, ne gredo na ples, ki ga je smatrati, če se priredi v Nemškem domu, za demonstracijo proti Slovincem.

o Obrambna zveza planinskih pivovarjev razpošilja te dni občinam, listom in posameznikom tiskane prošnje za deželni zbor, da ne zviša deželne doklade na pivo. Okrožnica je seveda nemška. Narodna stranka je že na svojem občnem zboru dne 8. decembra izjavila, da je proti vsakemu zvišanju davka na pivo.

o Iz Sevnice. Graščino v Planini z žago v Sevnici, ki je bila doslej last delniške družbe za lesno industrijo v Padovi, je kupil za 3 milijonov kron ravnatelj družbe, Egid Scheyer.

o Iz Slovenske Bistrice se pričuje nek Nemec v graških listih, da obrtniki in mali trgovci nočejo obiskovati hujskajočih nemških slavnosti. — Ali se je tem ljudem pričelo svitati, da ni naravno in zdravo, ako se stavijo v nasprotje s svojimi slovenskimi odjemalci?

d Iz davčne službe. Imenovani so davčni oficijali Iv. Vrabl, Ant. Stepic in Fr. Vajda za davčne oskrbnike, asistenta Ant. Dobravc in Ant. Gorinšek pa za davčna oficijala.

d Prva seja štaj. dež. zbora po Božiču je v torek dne 28. dec. ob 11. uri dop.

Brežiška podružnica „Südmarke“ je štela minulo leto 135 članov in je imela dohodkov 519 kron. Tajnik društva je vpokojeni nadučitelj Ornik; med odborniki je tudi gostilničar Varlec.

d Iz Dramelj. Pri volitvi občinskega starešinstva v Dramljah je zopet enoglasno izvoljen za župana dosedanji župan g. Ant. Mastnak, za namestnika Miloš Jarnovič in za svetovalce Nikolaj Zdolšek, Janez Laubič in Franc Šolinc.

d Promoviran je bil danes na dunajskem vseučilišču doktorjem prava g. Jos. Regali, odvetn. kandidat, tačas pravni praktikant pri deželnem sodišču v Ljubljani.

a Iz Šoštanja. Zabavni večer, katerega je priredila minulo nedeljo ljudska knjižnica v Šoštanju je bil popolnoma zadovoljiv. Solospeva in duet gđc, Anice in Malči Virantove kakor tudi petje mešanega zbora je ugajalo. Mnogo smeja je vzbudila veseloigra „Telegram“ z uničujočim govorom možkemu rodu.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

z Dunaj, 22. dec. Zbornica je sprejela po kratki debati računski provizorij z 246 proti 202 glasoma. Nadalje je sprejela zakon o kontingentu za špirit in razpravlja sedaj o odpisu zemljiškega davka pri različnih ujmah.

Friedjungov proces.

Friedjung dal izjavo, tožitelji umaknili tožbo.

z Dunaj, 22. dec. Pogajanja med Friedjungom in tožitelji so se nadaljevala in končala. Za Friedjunga je posredoval član gosposke zbornice Baernreither, za tožitelje drž. poslanec Masaryk. Friedjung je podal sledečo izjavo: Jaz sem svoje trditve po temeljitem preiskovanju zapisal in došel po vestnem premišljevanju do svojih sklepov. Vem sedaj ceniti dokazilno gradivo, osebito oficijelno dognan obisk prof. Markoviča v Berlinu in izjavljam lojalno, da se morata oba dokumenta z dne 20. in 21. okt. (zapisniki sej Slov. juga, ki so se baje ta dva dneva ob navzočnosti prof. Markoviča vršile) izločiti in da tudi ne morem več uporabljati ostalih 8 dokumentov. Ko sem dal to izjavo, moram še opozoriti na to, da sem imel pred očmi vedno blagor naše skupne očetnjave. Nato so zastopniki tožiteljev tožbo — umaknili.

Preosnova vlade. Jugoslovan minister javnih del.

z Praga, 22. dec. „Bohemia“ poroča iz Dunaja, da se bode izvršila rekonstrukcija kabineta drugo polovico meseca januarja. Weisskirchner ostane v ministerstvu, dobi pa še jednega krščansko-socialnega tovariša; Čehi bi dobili poljedelski portfelj in ministrarjaka, Jugoslovani ministra javnih del, Nemci pa železnice, pravosodje, trgovino in ponk (?).

Napad na rumunskega ministerskega predsednika.

a Bukarešt, 22. dec. Napad na Bratianu-ja je imel resnejše posledice ko se je v prvem hipu zvedelo. Minister je dobil jedno kroglo v roko in eno v hrbet. Obe krogli se je posrečilo odstraniti in minister se počuti še precej dobro. Ko so napadalca vprašali po vzrokih, je rekel, da je napadel ministra namenoma in sicer zaradi preganjanja železničarskih organizacij; tndi on je pri tem zgubil službo in prišel v veliko bedo. Zato je sklenil, da se nad povzročiteljem svoje bede maščuje.

Bombe in atentati v Petrogradu.

a Petrograd, 22. dec. Nocoj ponoči se je razletela na Astrahanski cesti v neki hiši bomba. Tri osebe so mrtve, dve nadstropji ste pri hiši poškodovani. Istočasno je bil na Saratovski cesti policijski uradnik Karpov umorjen. Policija misli, da je prišla veliki zaroti na sled.

Listnica uredništva.

Ljubno, Šoštanj: Prizna hvala. — Pride vse. Pozdrave!

Za božična in novoletna darila

priporoča

edina narodna trgovina s čevlji
Štefan Strašek v Celju

svoje bogato zalogo vsakovrstnih čevljev in galoš za dame in gospode, kakor tudi za otroke v najfinejši izpeljavi. Cene nizke. Postrežba solidna in točna. — Kdor si kupi blago za 10 K, dobi en par domačih čevljev zastonj!

Notar dr. Barle v Kozjem
sprejme

kandidata
(tudi začetnika) oziroma
koncipijenta.

Vstop in plača po dogovoru

627 3-1

U najem

se da takoj prostore za trgovino na Ponikvi ob juž. žel. Pogoji zelo ugodni. Za solidnega trgovca je uspeh zagotovljen. — Pojasnila daje
Anton Podgoršek,
posestnik na Ponikvi ob j. ž.

Steckenpferd- 101 40-41
lilijno mlečno milo
najmileje kožno milo
kakor tudi proti soln-
čnim pegam!

— Dobiva se povsod! —

Za božične praznike in novo leto

priporočam cenjenemu občinstvu iz Celja in okolice jamčeno pristni **domači konjak**, kakor tudi **slivovko**, **brinjevec** in **vinsko žganje** v steklenicah, vse iz žganjarne gosp. Roberta Diehl v Celju.

Imam tudi vedno v zalogi najfinejše vrste **čaja** in **Jamaika ruma**.

Franja Langerholz, Celje
Graška ulica št. 43 (Stadt Graz).

Toifl-ov
Talanda
Ceylon
čaj.

Stanovanje

v Celju, Schillerjeva ulica št. 3 (hiša Zveze slov. posojilnic) z 2 sobama, kopalno sobo, kuhinjo in drugimi pritliklinami, električno razsvetlavo se odda s l. svečanom ali l. sušcem 1910. —

Natančneje se poizve pri hišniku ali pri upravitelju hiše dr. A. Božiču, odvetniku v Celju, Rotovška ulica št. 15.

R. Diehl

žganjarna, Celje
priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

Glasbena šola v Celju

podružnica „Glasbene Matice v Ljubljani“

naznanja, da je glasom odloka c. kr. dež. šol. sveta v Gradcu z dne 20. oktobra 1909, št. III., 3.323/2 ustanovljena privatna glasbena šola s slovenskim učnim jezikom v Celju kot podružnica „Glasbene Matice v Ljubljani“ v zmislu § 70 drž. šol. zakona odnosno § 19 ces. naredbe z dne 27. junija 1850.

Na glasbeni šoli v Celju se poučujejo vsi glasbeni predmeti, osobito glasovir, gosli, harmonij, flauta itd. in vsa godala, nadalje petje in glasbena teorija.

Učenci se sprejemajo vsako nedeljo od 10.—11. ure dopoldne v glasbeni šoli v „Narodnem domu“ v Celju. Navodila glede učnih ur, plačevanja ukovine in druga pojasnila dobo učenci pri vpisovanju.

Dopisi se naj naslavljaajo na **odbor glasbene šole v Celju v roke gospoda c. kr. profesorja Josipa Kožuh v Celju.**



Gospod!

Hočete presenetiti Vašo milostljivo? — Ne bodite v skrbeh, obiščite trgovino z železnino „MERKUR“, P. MAJDIČA V CELJU, tu se Vam nudi bogata izbira krasnih in praktičnih predmetov, kakor fina nikljasta in aluminijeva kuhinjska posoda, krasni čajniki, cvetlične mizice, pečna okrilja, posode za premog in nebroj manjših in večjih predmetov, pa tudi „GRAMOFONE“ in ploče slovenskih komadov do bite. Stojala za božična drevesa. PERILNI STROJI, ŠIVALNI STROJI, UMIVALNE GARNITURE itd.

Drsalice.
Otroške sani.
Rezbarsko
orodje.

Izborne butelke

najboljše bizeljske, ljutomerske in konjiške starine priporoča kot zelo primerno božično in novoletno darilo

prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča zajamčeno pristna južnoštajerska **namizna vina** najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah. — **Zahtevajte cenike!** Prepričajte se z poskušnjo! Obiščite naše kleti v Gaberju pri Celju („Sokolski dom“), kjer so Vam poskušnje na razpolago!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov, ogrskih in laških vinotržcev in naročajte vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vinogradnikov.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Pisarna v Celju, Graška cesta šte. 15.

625 8-1

Za božični nakup

priporoča

Zvezna trgovina v Celju trgovcem po deželi

bogato zalogo svilnatega papirja vseh vrst barv,

barvani jedno- in dvostranski papir,

peresa za rože, cvetje,

zlati in srebrni papir.

Jaslice in jaslčne podobe, navadne in prešane v poli ter prtički.

Laneta, šumeče zlato, zlata pena,

Božični okraski v kartonih sortirani od kron 2'—, 3'—, 4'— in naprej.

Božične razglednice

najnovejše, sortirane, sortimenti po 100 komadov. — Zahtevajte vzorce v

Zvezni trgovini v Celju.

Slovenci! Kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

Pošne hran. račun št. 54.366.
— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopoldne.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov. denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odtegnje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

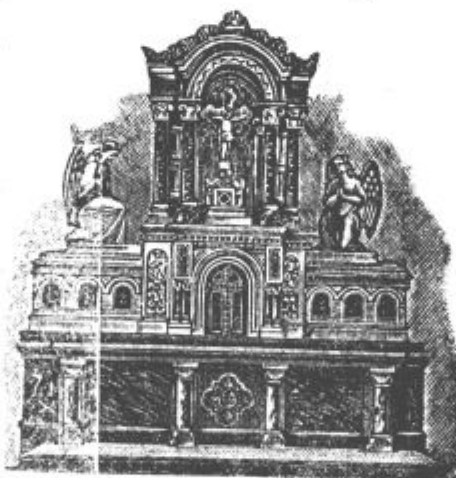
Brzjavi: „Kamnoseška in-
dustrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kam-
noseška obrt s strojnimi
obratom.

Izvrševanje vseh stavbe-
nih del: kakor stopnic, fasad,
podbojev, pomolov, nastavkov
itd. iz različnih kamnov in
cementa.

Specijalna delavnica in
podobarski atelje za
umetna cerkvena dela
kakor: altarjev, obhajilnih miz,
prižnic, kropilnih in krstnih
kamnov itd.

Brušenje, puliranje in
struganje kamna s stroji.



Mногоštevilna zaloga
nagrobni spomenikov iz
različnih marmornih vrst gra-
nitov in silenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoni-
ranih rodbinskih grobišč
(rakev).

Tiskovanje cerkva, dvoran
in hodnikov s samotnim ali
cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih
plošč iz različnih najbolj idočih
marmornih vrst v vseh oblikah.
Popravljanje spomenikov, ude-
lanje napisov v iste.

Nekaj posebnega je vino toč

Minke Grobelnik v Celju, Graška cesta št. 15, kjer se dobijo v zaprtih steklenicah po 1/2 l, 1 l, 1 1/2 l in 2 l
izborna, zajamčeno pristna **namizna južnoštajerska vina** in izvrstne **butelke** iz kletij
prve južnoštajerske vinarske zadruga v Celju po neverjetno nizkih cenah.

Kdor želi sebi ali svojim prijateljem v božičnih praznikih in ob novem letu na mizo pristnega vina, naj
obišče mojo prodajalno.

Minka Grobelnik, prodajalna namiznih in butelnih vin prve južnoštaj.
vinarske zadruga v Celju, Graška cesta št. 15.